

ЧУБУК А.О., студентка, НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського»

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО РИНКУ В УКРАЇНІ

Фармацевтична галузь є надзвичайно важливою не лише з соціальної точки зору, а й з точки зору розвитку національної економіки. Це одна з небагатьох галузей в Україні, що демонструє сталий розвиток навіть після подій 2015 року, що призвели до помітного спаду на інших ринках. Втім, досі спостерігається явище перевищення обсягів імпорту фармацевтичної продукції та медичних виробів в порівнянні з експортом, проблеми з якістю кінцевої продукції тощо [1]. Дані питання пов'язані з цілою низкою проблем, з якими стикаються виробники фармацевтичної продукції в останні роки.

Однією з найбільших проблем фармацевтичного ринку в Україні є нестача кваліфікованої робочої сили. До факторів, що зумовлюють дану проблему можна віднести: недоліки освітньої системи України (відсутність актуалізованих знань, матеріально-технічної бази ВНЗ, практично повне знищення системи професійної освіти тощо); низький рівень оплати праці на більшості посад; масову еміграцію потенційних працівників галузі; недостатній розвиток системи підвищення кваліфікації працівників безпосередньо на підприємствах.

Загальний низький рівень науково-технічних розробок в Україні зумовлює високу залежність від зарубіжних виробників субстанцій, медичних виробів, апаратури [2]. Відсутні також розробки сучасних лікарських засобів, чи не єдиним варіантом для українських виробників є виготовлення препаратів-генериків – аналогів зарубіжних препаратів. При цьому якість українських ліків нерідко піддається критиці з боку як і споживачів, так і органів з оцінки відповідності продукції.

Низька якість та відсутність унікальних розробок зумовлює виникнення такої проблеми, як відсутність нових напрямків експорту фармацевтичної продукції. Основними споживачами українських лікарських засобів та медичних виробів в останні роки були такі країни, як Узбекистан, Росія, Казахстан, Білорусь, Молдова тощо. Частка експорту в Росію при цьому показує закономірну тенденцію до спаду при відсутності помітного зростання експорту в інші країни.

Негативним фактором для розвитку фармацевтичної галузі є також загальний низький рівень купівельної спроможності в Україні. Окрім лікарських засобів та медичних виробів, продукцією фармацевтичної галузі також є дієтичні добавки, лікувальна косметика. Розвиток даного напрямку досі є вкрай слабким з огляду на незацікавленість споживача у другорядних витратах. Фактично незмінним лишається лише рівень споживання незамінних лікарських засобів.

Підсумовуючи дану інформацію, можна дійти висновків, що хоча фармацевтичний ринок в Україні наразі виявляє тенденцію до росту, в галузі все ще спостерігається значна кількість проблем. За їх вирішення відповідальні не лише виробники, а й державні органи. Без вирішення питань якості освіти, регулювання якості виробництва та кінцевої продукції спостерігатимуться негативні наслідки не лише для фармацевтичної галузі, а й для багатьох суміжних сфер.

Список літератури:

1. *Кулицький С.А.* Фармацевтична галузь і фармацевтичний ринок в Україні: стан і проблеми розвитку [Електронний ресурс]. — Режим доступа: http://nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=4227:rinok-likarskikh-zasobiv-v-ukrajini-2&catid=8&Itemid=350
2. *Кушер В.А.* Анализ и оценка рыночных возможностей фармацевтических компаний / Винницкий торгово-экономический институт Киевского национального торгово-экономического университета, Украина, Винница [Електронний ресурс]. — Режим доступа: <https://core.ac.uk/download/pdf/145611586.pdf>